

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра психології, політології, соціокультурних технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психоконсультування

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія

Затверджено рішенням Ради з якості факультету
іноземної філології та соціальних комунікацій

Протокол від 27 серпня 2019 р. № 1
Голова Ради з якості факультету
іноземної філології та соціальних комунікацій

_____ Баранова С.В.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Суми 2019 р.

**ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Розробник:

**Колісник Л.О., кандидат психологічних наук,
практичний психолог, старший викладач
кафедри психології, політології, соціокультурних
технологій**

Рецензування робочої програми навчальної дисципліни	протокол № 4 від 21 травня 2019 р. Прізвище, ініціали, посада рецензента та/або дата і номер протоколу засідання експертної ради роботодавців		
Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми «Психологія» (назва освітньої програми)	протокол від 6 червня 2019 р. № 12		
	Керівник РПГ (гарант освітньої програми)	_____	Іванова Т. В. (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, політології, соціокультурних технологій (назва кафедри)	протокол від 2 вересня 2019 р. № 2		
	Завідувач кафедри	_____	Світайло Н.Д. (прізвище, ініціали)

Дані про перегляд робочої програми навчальної дисципліни:

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівника РПГ (гаранта освітньої програми)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри

I СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Психоконсультування
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра психології, політології, соціокультурних технологій.
Розробник(и)	Колісник Людмила Олексіївна, кандидат психологічних наук, практичний психолог, старший викладач кафедри ППСТ.
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК України – 6 рівень; QF-LLL – 6 рівень; FQ-ЕНЕА – перший цикл.
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом VI-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 72 години становить контактна робота з викладачем (32 години – лекції, 32 години – практична робота, 8 годин – атестація). 86 години становить самостійна робота студента.
Технологія навчання	Навчальна дисципліна реалізується в очній формі навчання
Мова(и) викладання	Українська мова
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми 053 «Психологія»
Передумови для вивчення дисципліни	Оволодіння дисциплінами: «Загальна та експериментальна психологія», «Психологія розвитку та педагогічна психологія», «Теорії особистості», «Психодіагностика та математичні методи в психології».
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета навчальної дисципліни	

Мета викладання дисципліни – формування професійного орієнтування студентів у галузі психологічного консультування; створення умов для засвоєння студентами цілісної системи знань на основі наукового підходу до практики консультування; ознайомлення з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, динамікою, чинниками, що впливають на характер протікання консультативного процесу, ефектами і результатами; набуття базових умінь і навичок, необхідних консультантові у практичній діяльності; формування та розвиток професійно та особистісно важливих якостей майбутніх фахівців.

4. Зміст навчальної дисципліни

Програма курсу складається із 16 тем, які передбачають формування професійного орієнтування студентів у галузі психологічного консультування; створення умов для засвоєння студентами цілісної системи знань на основі наукового підходу до практики консультування; ознайомлення з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, динамікою, чинниками, що впливають на характер протікання консультативного процесу, ефектами і результатами. Вивчення курсу надає можливість набуття базових умінь і навичок, необхідних психологу-консультанту у практичній діяльності; сприяє формуванню та розвитку професійно та особистісно важливих якостей майбутніх фахівців.

Тема 1. Загальні питання психологічного консультування.

Визначення і цілі психологічного консультування. Психологічне консультування і психотерапія. Теорії особистості і практика консультування. Структура процесу психологічного консультування. Етичні принципи у практиці психологічного консультування.

Тема 2. Особистість консультанта.

Роль та місце консультанта у психологічному консультуванні. Модель ефективного консультанта (особистісні якості та кваліфікація консультанта). Система цінностей консультанта. Вплив професії на особистість консультанта. Професійна підготовка консультанта.

Тема 3. Консультативний контакт.

Визначення консультативного контакту. Терапевтичний клімат. Фізичні компоненти терапевтичного клімату. Емоційні компоненти терапевтичного клімату. Навички підтримки консультативного контакту. Перенесення та контрперенесення у консультуванні та терапії.

Тема 4. Процес психологічного консультування.

Перша зустріч з клієнтом. Оцінка проблем клієнтів. Психологічне вимірювання та застосування психологічних тестів. Процедури та техніки консультування.

Тема 5. Види вербальних втручань у психологічному консультуванні.

Постановка питань. Заохочення. Інформування. Відображення когнітивного змісту. Відображення почуттів; приєднання почуттів до змісту. Конфронтація та зворотній зв'язок. Інтерпретація. Перефразування та узагальнення. Почуття консультанта і саморозкриття, міра відвертості. Пряме керівництво. Підтримка, підбадьорення та заспокоєння.

Тема 6. Невербальні аспекти комунікації у процесі психологічного консультування.

Візуальний контакт та лицьова експресія. Невербальні аспекти мовлення: мовчання та паузи, сльози та плач, сміх та гумор, позіхання. Простір та дистанція при взаємодії. Жести та пози (синхронія взаємодії). Види невербальних послань (підтвердження та повторення, заперечення або заплутування, посилення та

акцентування, контроль та регуляція).

Тема 7. Прийоми метакомунікації у психологічному консультуванні.

Відсутність референтних індексів. Техніка фокусування. «Ти»-висловлювання. Некоректні дієслова. Номіналізації. Генералізації. Оціночні слова. Примус. Конструкції типу «не можу». Семантично хибні формулювання. «Читання думок». Втрачений перформатив. Дисоціація. Питальні речення. Фрустрація питань. Негативні конструкції. Агресивні дієслова. Подвійні послання та парадоксальні висловлювання. Метафоричні вирази.

Тема 8. Особистісні прояви психолога-консультанта у консультативному процесі.

Індивідуальний стиль консультування (провокуючий, спонукальний). Ненормативна лексика у психологічному консультуванні. Гумор у роботі психолога-консультанта.

Тема 9. Психоаналітичний підхід у консультуванні.

Розуміння природи людини в рамках класичної психоаналітичної теорії З.Фрейда. Роль консультанта, цілі та методи роботи. Унікальність та обмеження психоаналітичної теорії в консультативній роботі з клієнтами. Адлеріанський підхід до консультування. Особливості консультування в рамках теорії К.Г. Юнга.

Тема 10. Особистісно орієнтований та екзистенційний підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.

Особистісно-орієнтоване консультування. Розуміння природи людини К. Роджерсом. Роль консультанта, цілі та методи роботи в особистісно-орієнтованому консультуванні. Розуміння природи людини в екзистенційному підході. Р. Мей. та В. Франкл. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом в екзистенційному підході. Унікальність та обмеження у роботі з клієнтами з різною характерологією в особистісно-орієнтованому та в екзистенційному підходах.

Тема 11. Когнітивно-поведінковий підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.

Розуміння природи людини в рамках поведінкової теорії. Б. Скіннер. Модель «стимул-реакція». Соціально-когнітивна теорія. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом. Когнітивне реструктурування у когнітивно-біхевіоріальному підході. Унікальність та обмеження в роботі у когнітивно-поведінковому підході.

Тема 12. Інші теоретичні напрямки у консультуванні.

Соціально-когнітивна теорія в консультуванні. Транзактний аналіз у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи. Раціонально-емотивна терапія у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи. Гештальт-підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи роботи з клієнтом. Інші підходи.

Тема 13. Консультування клієнтів різних вікових та соціальних категорій.

Особливості консультування дітей і підлітків. Консультування людей похилого віку. Консультування та питання статі. Консультування клієнтів з групи ЛГБТ. Консультування та духовність Християнська психологія, православна психологія. Консультування у культурно і етнічно різноманітному світі. Особливості консультування клієнтів з категорії переміщених осіб. Особливості консультування клієнтів з особливими потребами.

Тема 14. Консультування клієнтів при переживанні особливих психо-емоційних станів.

Консультування тривожних клієнтів. Консультування при реакціях страху та фобіях. Консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів. Консультування

при переживанні провини. Особливості консультування плачучих клієнтів. Консультування при переживанні втрати. Консультування клієнтів тяжко хворих (на порозі смерті). Особливості консультування клієнтів з ВІЛ/СНІД. Консультування клієнтів з сексуальними проблемами.

Тема 15. Консультування клієнтів з різною характерологією.

Консультування істеричних особистостей. Консультування обсессивних особистостей. Консультування при параноїдальних розладах. Консультування шизоїдних особистостей. Консультування асоціальних особистостей. Консультування клієнтів з залежністю (алкогольна, наркотична, ігрова). Консультування клієнтів з психосоматичними розладами. Консультування клієнтів з депресією та суїцидальними намірами.

Тема 16. Особливі формати психологічного консультування.

Особливості консультування "немотивованих" клієнтів та тих, які ставлять завищені вимоги. Групове консультування. Сімейне консультування як окремий випадок групового консультування. Види сімейного консультування: подружнє і консультування по питаннях дитячо-батьківських стосунків. Особливості короткострокового консультування. Особливості телефонного консультування.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Застосовувати методи та техніки консультативної допомоги на практиці.
РН2	Структурувати процес консультування та застосовувати психотехнічні методи і прийоми відповідно до завдань кожної стадії консультування.
РН3	Надавати консультативну допомогу різним категоріям клієнтів.
РН4	Описати і проаналізувати консультативний випадок.
РН5	Виявляти етико-професійні якості психолога-консультанта.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

ПРН 11	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.
ПРН 13	Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
ПРН 15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
ПРН 16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН 18	ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.
7. Види навчальних занять та навчальної діяльності	
7.1 Види навчальних занять	
<p>Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л) і практичні заняття (ПЗ).</p> <p>Тема 1.</p> <p><i>Л 1. Загальні питання психологічного консультування.</i> Визначення і цілі психологічного консультування. Психологічне консультування і психотерапія. Теорії особистості і практика консультування. Структура процесу психологічного консультування. Етичні принципи у практиці психологічного консультування.</p> <p><i>ПЗ 1. Загальні питання психологічного консультування.</i> Визначення і цілі психологічного консультування. Психологічне консультування і психотерапія. Теорії особистості і практика консультування. Структура процесу психологічного консультування. Етичні принципи у практиці психологічного консультування</p> <p>Тема 2.</p> <p><i>Л 2. Особистість консультанта.</i> Роль та місце консультанта у психологічному консультуванні. Модель ефективного консультанта (особистісні якості та кваліфікація консультанта). Система цінностей консультанта. Вплив професії на особистість консультанта. Професійна підготовка консультанта.</p> <p><i>ПЗ 2. Особистість консультанта.</i> Роль та місце консультанта у психологічному консультуванні. Модель ефективного консультанта (особистісні якості та кваліфікація консультанта). Система цінностей консультанта. Вплив професії на особистість консультанта. Професійна підготовка консультанта.</p> <p>Тема 3.</p> <p><i>Л 3. Консультативний контакт.</i> Визначення консультативного контакту. Терапевтичний клімат. Фізичні компоненти терапевтичного клімату. Емоційні компоненти терапевтичного клімату. Навички підтримки консультативного контакту. Перенесення та контрперенесення у консультуванні та терапії.</p> <p><i>ПЗ 3. Консультативний контакт.</i> Визначення консультативного контакту. Терапевтичний клімат. Фізичні компоненти терапевтичного клімату. Емоційні компоненти терапевтичного клімату. Навички підтримки консультативного контакту. Перенесення та контрперенесення у консультуванні та терапії.</p> <p>Тема 4.</p> <p><i>Л 4. Процес психологічного консультування.</i> Перша зустріч з клієнтом. Оцінка проблем клієнтів. Психологічне вимірювання та застосування психологічних тестів. Процедури та техніки консультування.</p> <p><i>ПЗ 4. Процес психологічного консультування.</i> Перша зустріч з клієнтом. Оцінка проблем клієнтів. Психологічне вимірювання та застосування психологічних тестів. Процедури та техніки консультування.</p> <p>Тема 5.</p>	

Л 5. Види вербальних втручань у психологічному консультуванні.

Постановка питань. Заохочення. Інформування. Відображення когнітивного змісту. Відображення почуттів; приєднання почуттів до змісту. Конфронтація та зворотній зв'язок. Інтерпретація. Перефразування та узагальнення. Почуття консультанта і саморозкриття, міра відвертості. Пряме керівництво. Підтримка, підбадьорення та заспокоєння.

ПЗ 5. Види вербальних втручань у психологічному консультуванні.

Постановка питань. Заохочення. Інформування. Відображення когнітивного змісту. Відображення почуттів; приєднання почуттів до змісту. Конфронтація та зворотній зв'язок. Інтерпретація. Перефразування та узагальнення. Почуття консультанта і саморозкриття, міра відвертості. Пряме керівництво. Підтримка, підбадьорення та заспокоєння.

Тема 6.

Л 6. Невербальні аспекти комунікації у процесі психологічного консультування.

Візуальний контакт та лицьова експресія. Невербальні аспекти мовлення: мовчання та паузи, сльози та плач, сміх та гумор, позіхання. Простір та дистанція при взаємодії. Жести та пози (синхронія взаємодії). Види невербальних послань (підтвердження та повторення, заперечення або заплутування, посилення та акцентування, контроль та регуляція).

ПЗ 6. Невербальні аспекти комунікації у процесі психологічного консультування.

Візуальний контакт та лицьова експресія. Невербальні аспекти мовлення: мовчання та паузи, сльози та плач, сміх та гумор, позіхання. Простір та дистанція при взаємодії. Жести та пози (синхронія взаємодії). Види невербальних послань (підтвердження та повторення, заперечення або заплутування, посилення та акцентування, контроль та регуляція).

Тема 7.

Л 7. Прийоми метакомунікації у психологічному консультуванні.

Відсутність референтних індексів. Техніка фокусування. «Ти»-висловлювання. Некоректні дієслова. Номіналізації. Генералізації. Оціночні слова. Примус. Конструкції типу «не можу». Семантично хибні формулювання. «Читання думок». Втрачений перформатив. Дисоціація. Питальні речення. Фрустрація питань. Негативні конструкції. Агресивні дієслова. Подвійні послання та парадоксальні висловлювання. Метафоричні вирази.

ПЗ 7. Прийоми метакомунікації у психологічному консультуванні.

Відсутність референтних індексів. Техніка фокусування. «Ти»-висловлювання. Некоректні дієслова. Номіналізації. Генералізації. Оціночні слова. Примус. Конструкції типу «не можу». Семантично хибні формулювання. «Читання думок». Втрачений перформатив. Дисоціація. Питальні речення. Фрустрація питань. Негативні конструкції. Агресивні дієслова. Подвійні послання та парадоксальні висловлювання. Метафоричні вирази.

Тема 8.

Л 8. Особистісні прояви психолога-консультанта у консультативному процесі.

Індивідуальний стиль консультування (провокуючий, спонукальний). Ненормативна лексика у психологічному консультуванні. Гумор у роботі психолога-консультанта.

ПЗ 8. Особистісні прояви психолога-консультанта у консультативному процесі.

Індивідуальний стиль консультування (провокуючий, спонукальний). Ненормативна лексика у психологічному консультуванні. Гумор у роботі психолога-консультанта.

Тема 9.

Л 9. Психоаналітичний підхід у консультуванні.

Розуміння природи людини в рамках класичної психоаналітичної теорії З.Фрейда. Роль консультанта, цілі та методи роботи. Унікальність та обмеження психоаналітичної теорії

в консультативній роботі з клієнтами. Адлеріанський підхід до консультування. Особливості консультування в рамках теорії К.Г. Юнга.

ПЗ 9. Психоаналітичний підхід у консультуванні.

Розуміння природи людини в рамках класичної психоаналітичної теорії З.Фрейда. Роль консультанта, цілі та методи роботи. Унікальність та обмеження психоаналітичної теорії в консультативній роботі з клієнтами. Адлеріанський підхід до консультування. Особливості консультування в рамках теорії К.Г. Юнга

Тема 10.

Л 10. Особистісно орієнтований та екзистенційний підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.

Особистісно-орієнтоване консультування. Розуміння природи людини К. Роджерсом. Роль консультанта, цілі та методи роботи в особистісно-орієнтованому консультуванні. Розуміння природи людини в екзистенційному підході. Р. Мей. та В. Франкл. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом в екзистенційному підході. Унікальність та обмеження у роботі з клієнтами з різною характерологією в особистісно-орієнтованому та в екзистенційному підходах.

ПЗ 10. Особистісно орієнтований та екзистенційний підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.

Особистісно-орієнтоване консультування. Розуміння природи людини К. Роджерсом. Роль консультанта, цілі та методи роботи в особистісно-орієнтованому консультуванні. Розуміння природи людини в екзистенційному підході. Р. Мей. та В. Франкл. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом в екзистенційному підході. Унікальність та обмеження у роботі з клієнтами з різною характерологією в особистісно-орієнтованому та в екзистенційному підходах.

Тема 11.

Л 11. Когнітивно-поведінковий підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.

Розуміння природи людини в рамках поведінкової теорії. Б. Скіннер. Модель «стимул-реакція». Соціально-когнітивна теорія. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом. Когнітивне реструктурування у когнітивно-біхевіоріальному підході. Унікальність та обмеження в роботі у когнітивно-поведінковому підході.

ПЗ 11. Когнітивно-поведінковий підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.

Розуміння природи людини в рамках поведінкової теорії. Б. Скіннер. Модель «стимул-реакція». Соціально-когнітивна теорія. Роль консультанта, цілі та методи роботи з клієнтом. Когнітивне реструктурування у когнітивно-біхевіоріальному підході. Унікальність та обмеження в роботі у когнітивно-поведінковому підході.

Тема 12.

Л 12. Інші теоретичні напрямки у консультуванні.

Соціально-когнітивна теорія в консультуванні. Транзактний аналіз у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи. Раціонально-емотивна терапія у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи. Гештальт-підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи роботи з клієнтом. Інші підходи.

ПЗ 12. Інші теоретичні напрямки у консультуванні.

Соціально-когнітивна теорія в консультуванні. Транзактний аналіз у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи. Раціонально-емотивна терапія у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи. Гештальт-підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи роботи з клієнтом. Інші підходи

Тема 13.

Л 13. Консультування клієнтів різних вікових та соціальних категорій.

Особливості консультування дітей і підлітків. Консультування людей похилого віку. Консультування та питання статі. Консультування клієнтів з групи ЛГБТ. Консультування та духовність Християнська психологія, православна психологія. Консультування у культурно і етнічно різноманітному світі. Особливості консультування клієнтів з категорії переміщених осіб. Особливості консультування клієнтів з особливими потребами.

ПЗ 13. Консультування клієнтів різних вікових та соціальних категорій.

Особливості консультування дітей і підлітків. Консультування людей похилого віку. Консультування та питання статі. Консультування клієнтів з групи ЛГБТ. Консультування та духовність Християнська психологія, православна психологія. Консультування у культурно і етнічно різноманітному світі. Особливості консультування клієнтів з категорії переміщених осіб. Особливості консультування клієнтів з особливими потребами.

Тема 14.

Л 14. Консультування клієнтів при переживанні особливих психо-емоційних станів.

Консультування тривожних клієнтів. Консультування при реакціях страху та фобіях. Консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів. Консультування при переживанні провини. Особливості консультування плачучих клієнтів. Консультування при переживанні втрати. Консультування клієнтів тяжко хворих (на порозі смерті). Особливості консультування клієнтів з ВІЛ/СНІД. Консультування клієнтів з сексуальними проблемами.

ПЗ 14. Консультування клієнтів при переживанні особливих психо-емоційних станів.

Консультування тривожних клієнтів. Консультування при реакціях страху та фобіях. Консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів. Консультування при переживанні провини. Особливості консультування плачучих клієнтів. Консультування при переживанні втрати. Консультування клієнтів тяжко хворих (на порозі смерті). Особливості консультування клієнтів з ВІЛ/СНІД. Консультування клієнтів з сексуальними проблемами.

Тема 15.

Л 15. Консультування клієнтів з різною характерологією.

Консультування істеричних особистостей. Консультування обесивних особистостей. Консультування при параноїдальних розладах Консультування шизоїдних особистостей. Консультування асоціальних особистостей. Консультування клієнтів з залежністю (алкогольна, наркотична, ігрова). Консультування клієнтів з психосоматичними розладами. Консультування клієнтів з депресією та суїцидальними намірами.

ПЗ 15. Консультування клієнтів з різною характерологією.

Консультування істеричних особистостей. Консультування обесивних особистостей. Консультування при параноїдальних розладах Консультування шизоїдних особистостей. Консультування асоціальних особистостей. Консультування клієнтів з залежністю (алкогольна, наркотична, ігрова). Консультування клієнтів з психосоматичними розладами. Консультування клієнтів з депресією та суїцидальними намірами.

Тема 16.

Л 16. Особливі формати психологічного консультування.

Особливості консультування "немотивованих" клієнтів та тих, які ставлять завищені вимоги. Групове консультування. Сімейне консультування як окремий випадок групового консультування. Види сімейного консультування: подружнє і консультування по питаннях дитячо-батьківських стосунків. Особливості короткострокового консультування. Особливості телефонного консультування.

ПЗ 16. Особливі формати психологічного консультування.

Особливості консультування "немотивованих" клієнтів та тих, які ставлять завищені вимоги. Групове консультування. Сімейне консультування як окремий випадок групового консультування. Види сімейного консультування: подружнє і консультування по питаннях дитячо-батьківських стосунків. Особливості короткострокового консультування. Особливості телефонного консультування.

7.2 Види навчальної діяльності

НД 1. Підготовка до лекцій з використанням опорного плану та заборонованих літературних джерел..

НД 2. Підготовка і виступ на практичних заняттях.

НД 3. Робота з кейсами на практичних заняттях.

НД 4. Відпрацювання навичок ведення консультативної бесіди на практичних заняттях.

НД 5. Індивідуальні завдання (підготовка презентацій, ілюстративного матеріалу приймів та технік) із використанням теоретичного матеріалу, представленого протягом всього лекційного курсу.

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1. лекції-візуалізації;

МН2. інтерактивні лекції;

МН3. проблемно-пошуковий метод;

МН4. кейс-стаді;

МН5. практичні демонстрації.

Лекції, практичні заняття, самостійна робота знайомлять студентів з загальними теоретичними положеннями про сучасне психологічне консультування, сприяють оволодінню понятійним і термінологічним апаратом дисципліни; забезпечують вивчення основних методів, прийомів і технік ведення консультативної бесіди для подальшої можливості надання консультативної допомоги на практиці (РН 1). Лекції-візуалізації дозволяють засвоїти структуру процесу психологічного консультування щоб в подальшому на практиці застосовувати психотехнічні методи і прийоми відповідно до завдань кожної стадії консультування (РН 2). Застосування проблемно-пошукового методу використовується для вивчення специфіки консультативної роботи психолога з різними категоріями клієнтів (РН 3). Робота з окремими консультативними випадками (кейс-стаді) доповнює засвоєння специфіки використання окремих методів, прийомів і технік надання консультативної допомоги, а також знайомить студентів зі схемою описання та аналізу консультативних випадків (РН 4). Практичні демонстрації зокрема передбачають відпрацювання студентами навичок ведення консультативної бесіди, в процесі якої вони мають можливість продемонструвати свої етико-професійні якості у ролі психолога-консультанта (РН 5).

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Оцінка	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
ВІДМІННО	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5, 0 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
ДОБРЕ	в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	4, 0 (добре)	$74 \leq RD \leq 89$
ЗАДОВІЛЬНО	виконання задовольняє мінімальні критерії	3,0 (задовільно)	$60 \leq RD \leq 73$
НЕЗАДОВІЛЬН О	можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD \leq 59$
НЕЗАДОВІЛЬН О	необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$RD < 35$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

Контроль навчальної роботи студента здійснюються за модульно-рейтинговою системою: систематичність та активність роботи студента на практичних заняттях, тестування, виконання завдань самостійної роботи, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних індивідуальних завдань, виконання підсумкового індивідуально-дослідницького завдання, виконання індивідуальних практичних завдань в ході семестру (розроблення та виконання навчальних проєктів або презентацій).

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі письмових опитувань (тестувань) (M1), перевірки індивідуально-дослідницького завдання (M2) та оцінки самопідготовки студентів до лекційних та практичних занять (M3), оцінки виконання індивідуальних практичних завдань (M4). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

Оцінка студента формується таким чином:

1. Самопідготовка до занять - 40 балів;
2. Виконання плану самостійної роботи – 10 балів;
3. Виконання ПМК – 10 балів;
4. Іспит – 40 балів.

Форма підсумкового контролю – іспит.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання	1. Навчальний процес потребує використання мультимедіа (ЗН 1) та технічних засобів (кінофільми, радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи та ін.) (ЗН 2).
-----------------------------	---

10.2 Інформаційне та навчально- методичне забезпечення

Основна література.

1. Глэддинг С. Психологическое консультирование. 4-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 736с
2. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования. - М.: "Академический проект", 1999.
3. Мастерство психологического консультирования. / Под ред. А. А. Бадхена, А. М. Родиной. — СПб.: Речь, 2007. — 240 с.
4. Нельсон-Джоунс Р. - Теория и практика консультирования (Золотой фонд психотерапии) - 2002.
5. Ромек В. Г., Конторович В. А., Крукович Е. И. Психологическая помощь в кризисных ситуациях — СПб.: Речь, 2004. - 256 с.
6. Ягнюк К. В. Анатомия терапевтической коммуникации. Базовые навыки и техники. Учебное пособие. - М.: Когито-Центр, 2014.- 166 с.

Допоміжна література:

1. Психологічна допомога постраждалим внаслідок кризових травматичних подій: методичний посібник / З. Г. Кісарчук, Я. М. Омельченко, Г. П. Лазос, Л. І. Литвиненко... Царенко Л. Г.; за ред. З. Г. Кісарчук. – К. : ТОВ “Видавництво “Логос”. – 207 с.
2. Психосоціальна допомога в роботі з кризовою особистістю : навчальний посібник / наук. ред. та керівник проблем. групи – Л. М. Вольнова. – К. , 2012. – 275 с.
3. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім’ям з дітьми зі Сходу України : посіб. для практиків соціальної сфери / Мельник Л.А. та ін. ; за ред. Волинець Л.С. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. – 72 с.
4. Ролло Мей. Искусство психологического консультирования. – М., 1994.
5. Nelson-Jones, R. (1992). Lifeskills Helping: A Textbook of Practical Counselling and Helping Skills (3rd ed.). Sydney: Holt, Rinehart & Winston (Australian edition).

II ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивідуальні завдання, годин (із обсягу СРС)
1	Тема 1. Загальні питання психологічного консультування.	9	2	2		5	
2	Тема 2. Особистість консультанта	9	2	2		5	
3	Тема 3. Консультативний контакт	9	2	2		5	
4	Тема 4. Процес психологічного консультування	9	2	2		5	
5	Тема 5. Види вербальних втручань у психологічному консультуванні.	10	2	2		6	
6	Тема 6. Невербальні аспекти комунікації у процесі психологічного консультування.	9	2	2		5	
7	Тема 7. Прийоми метакомунікації у психологічному консультуванні.	10	2	2		6	
8	Тема 8. Особистісні прояви психолога-консультанта у консультативному процесі.	9	2	2		5	
	Всього по модульному циклу	74	16	16		42	
9	Тема 9. Психоаналітичний підхід у консультуванні.	10	2	2		6	
10	Тема 10. Особистісно орієнтований та екзистенційний підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.	10	2	2		6	
11	Тема 11. Когнітивно-поведінковий підхід у консультуванні: роль консультанта, цілі, методи.	10	2	2		6	
12	Тема 12. Інші теоретичні напрямки у консультуванні.	10	2	2		6	
13	Тема 13. Консультування клієнтів різних вікових та соціальних категорій.	9	2	2		5	
14	Тема 14. Консультування клієнтів при переживанні особливих психо-емоційних станів.	9	2	2		5	
15	Тема 15. Консультування клієнтів з різною характерологією.	9	2	2		5	
16	Тема 16. Особливі формати психологічного консультування.	9	2	2		5	
	Всього по модульному циклу	76	16	16		44	
<i>Всього з навчальної дисципліни за денною формою навчання:</i>		<i>150</i>	<i>32</i>	<i>32</i>		<i>86</i>	

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Програмні компетентності / результати навчання	Результат навчання за дисципліною	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ЗК 1, ФК 8 / ПРН 11	РН1.	Л ПЗ	НД 1. НД 2. НД 3. НД 4. НД 5.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	ЗН 1 ЗН 2	М1 М2 М3 М4
ЗК 1, ФК 8 / ПРН 15	РН2.	Л ПЗ	НД 1. НД 2. НД 3. НД 4. НД 5.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	ЗН 1 ЗН 2	М1 М2 М3 М4
ЗК 1, ЗК 8, ФК 3 / ПРН 13	РН3.	Л ПЗ	НД 1. НД 2. НД 3. НД 4. НД 5.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	ЗН 1 ЗН 2	М1 М2 М3 М4
ЗК 5, ФК 11 / ПРН 18	РН4.	Л ПЗ	НД 1. НД 2. НД 3. НД 4. НД 5.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	ЗН 1 ЗН 2	М1 М2 М3 М4
ЗК 2, ФК 10 / ПРН 16	РН5.	Л ПЗ	НД 1. НД 2. НД 3. НД 4. НД 5.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5	ЗН 1 ЗН 2	М1 М2 М3 М4

